

Nærings- og fiskeridepartementet
Postboks 8090 Dep
0032 OSLO

Deres ref.
21/3740-1

Vår ref.
21/02066-3

Dato
31.08.2021

Høring - forslag til nye regler om stiftelser

Vi viser til Nærings- og fiskeridepartementets forslag til endringer i stiftelsesloven sendt på høring 21.mai 2021 med svarfrist 18.juni 2021. Frist for innspill ble forlenget til 13.august 2021 i brev av 4.juni 2021.

Brønnøysundregistrene ser positivt på en gjennomgang av gjeldende regler for stiftelser og ønsker å knytte noen merknader til enkelte aspektene i forslaget.

Etter Brønnøysundregistrenes oppfatning omfatter høringsnotatet viktige og gode forslag til endringer innen stiftelsesområdet.

Vi er enig med Nærings- og fiskeridepartementet at skattepliktig næringsaktivitet bør drives gjennom et datterselskap og ikke som en del av stiftelsens aktivitet. Dette bidrar blant annet til ryddighet og at det blir lettere å føre kontroll. Vi ser heller ikke at det vil skape utfordringer med at begrepet "erhverv til formål" erstatter "næringsvirksomhet" som kriterium for registreringsplikt i Foretaksregisteret.

Til kap. 3 Elektronisk opprettelse av stiftelser og elektroniske meldinger

Det er positivt at Nærings- og fiskeridepartementet gjennom regelverket ønsker å legge bedre til rette for digital kommunikasjon og å fremme digitalt førstevalg på dette området.

Brønnøysundregistrene ønsker likevel å benytte anledningen til å kommentere noen forhold knyttet til dagens praksis for registrering av stiftelser og forholdet mellom Enhetsregisteret og Stiftelsesregisteret. I høringsnotatet er det vist til at Enhetsregisteret i dag registrerer opplysninger for stiftelser etter enhetsregisterloven §§ 5 og 6, mens opplysninger etter stiftelsesloven § 8 registreres av Stiftelsestilsynet. Dette stemmer ikke helt med gjeldende praksis. Enhetsregisteret registrerer også noen opplysninger etter stiftelsesloven § 8 på vegne av Stiftelsesregisteret, herunder varamedlemmer til styret.

Under "Departementets forslag" er det foreslått at stiftelser skal kunne benytte elektronisk stiftelsesdokument. Etter vår oppfatning kommer det ikke tydelig frem om det her siktes til opprettelse av dokumentet elektronisk med elektronisk signering for å unngå papirdokumenter eller om det siktes til en særskilt elektronisk løsning for stiftelsesdokument lik den som blant annet finnes for aksjeselskaper. Brønnøysundregistrene holder på å utarbeide nye registersystemer. Vi anser det derfor som lite hensiktsmessig å utvikle en løsning for elektronisk stiftelsesdokument knyttet til det datasystemet som vi benytter i dag. Elektronisk signering av protokoller og andre dokumenter som følger som vedlegg til skjemaet Samordnet registermelding godtas imidlertid av Enhetsregisteret og av Foretaksregisteret.

Under dette punktet er det videre, så langt vi kan se, kun vist til innsending av meldinger til Stiftelsestilsynet. Vi vil derfor vise til at melding om nyregistrering og endring av registrerte opplysninger som finnes i Enhetsregisteret og Foretaksregisteret inngis til Enhetsregisteret ved bruk av skjemaet Samordnet registermelding. Det er Enhetsregisterets/Foretaksregisterets oppgave å formidle informasjon som også skal til Stiftelsesregisteret til Stiftelsestilsynet.

Til slutt i dette kapittelet ber departementet om høringsinstansenes vurdering av om det er behov for papirbaserte søknader og en eventuell differensiering av gebyrene for papirbaserte og elektroniske meldinger.

Vi vil her vise til at den tekniske løsningen for elektroniske meldinger for stiftelser per i dag ikke støtter innsendelse av alle opplysninger for stiftelser. Blant annet må sammenslåing og deling fortsatt meldes ved bruk av papirskjema. I tillegg er det ikke mulig å inngi elektronisk melding hvor det inngår rolleindehavere, herunder daglig leder og styremedlemmer, som ikke fra før har norsk fødselsnummer eller har fått tildelt D-nummer. Slike meldinger må inngis ved bruk av papirskjema hvor søknad om D-nummer følger vedlagt. Det tillates ikke at søknad om D-nummer inngis i forkant av registermeldingen når formålet med D-nummeret er registrering med en rolle som nevnt foran. Hvis det blir innført pålagt bruk av elektroniske meldinger for alle forhold for stiftelser, vil Brønnøysundregistrene trenge tid til å forberede endringene og sikre at vi har tilgjengelige ressurser til å gjennomføre disse, herunder IT-ressurser, før ny stiftelseslov skal tre i kraft.

Til differensierte gebyrer viser vi til at Foretaksregisteret har positive erfaringer med lavere gebyrer for elektroniske meldinger enn for papirmeldinger.

Til kap. 4 Nye krav til stiftelsers foretaksnavn

Brønnøysundregistrene støtter forslaget om at det tas inn en bestemmelse i stiftelsesloven om at foretaksnavnet skal inneholde ordet stiftelse eller STI.

Under "Departementets forslag" står det forslag om at alle stiftelsers navn bør inneholde ordet "stiftelse" eller forkortelsen "STI". Det er foreslått å innta dette i stiftelsesloven. I forslaget til endring av foretaksnavneloven § 2-2 tiende ledd er det imidlertid bare foreslått å fjerne adgangen til at navnet til næringsdrivende stiftelser kan inneholde "selveiende institusjon". Kravet etter den bestemmelsen blir kun at foretaksnavnet til næringsdrivende stiftelser skal inneholde ordet "stiftelse". Vi kan ikke se at det er omtalt en bevisst forskjell på dette mellom næringsdrivende og ikke-næringsdrivende stiftelser. Vi foreslår at forannevnte bestemmelse i foretaksnavneloven gis en tilsvarende ordlyd som stiftelsesloven slik at ordlyden blir: Foretaksnavn for stiftelse som driver næringsvirksomhet skal inneholde ordet stiftelse eller forkortelsen STI."

Departementet foreslår videre at forkortelsen STI automatisk skal legges til navnet til stiftelser som per i dag er registrert med navn som verken inneholder ordet "stiftelse", "fond" eller "legat". Det fremgår imidlertid ikke hvilket register/hvilken etat som skal foreta dette. Vi regner med at Brønnøysundregistrene får denne oppgaven. Hvis det er tilfelle, vil vi trenge tid på å forberede tilpasningene og sikre at vi har tilgjengelige ressurser til å gjennomføre disse, herunder IT-ressurser, før ny stiftelseslov skal tre i kraft.

Til kap. 6 Endring av reglene for små stiftelser

Brønnøysundregistrene støtter departementets primære forslag om at pengeutdelende stiftelser må ha en grunnkapital på NOK 500 000.

Dersom det alternative forslaget skulle bli vedtatt, det vil si at utdelingsstiftelser med grunnkapital under NOK 500 000 ikke skal ha registreringsplikt eller –rett i Stiftelsesregisteret, vil Enhetsregisteret måtte foreta tilpasninger for å få mulighet til å fange opp de berørte stiftelsene slik at de kan registreres uten melding til og godkjenning av Stiftelsestilsynet. Vi vil trenge tid til å forberede og å utføre oppgaven, herunder å sikre at vi har tilgjengelige ressurser.

I tillegg vil vi måtte øke kompetansen for vurdering, kontroll og registrering av stiftelser på linje med det som i dag finnes hos Stiftelsestilsynet. Det vil innebære at kostnaden for administrasjon ved registrering av disse stiftelsene blir overført fra Stiftelsestilsynet til Enhetsregisteret.

Etter en helhetsvurdering av det forannevnte støtter ikke Brønnøysundregistrene det alternative forslaget. Vi mener at det er en fordel at alle stiftelser som søker registrering blir vurdert av Stiftelsestilsynet og registrert i Stiftelsesregisteret på grunnlag av den særskilte kompetansen tilsynet har på dette området. Det sikrer en ensartet praksis og at alle stiftelser blir underlagt den samme vurderingen med hensyn til hvilke krav som må være oppfylt før en virksomhet kan godkjennes som en stiftelse.

Med hilsen

Brønnøysundregistrene

Lars Peder Brekk
Direktør

David Norheim
Avdelingsdirektør Forretningsutvikling

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke håndskrevne signaturer.

Saksbehandler: Dörthe Koerner

